

کتاب‌شناسی توصیفی منابع مرجع فارسی

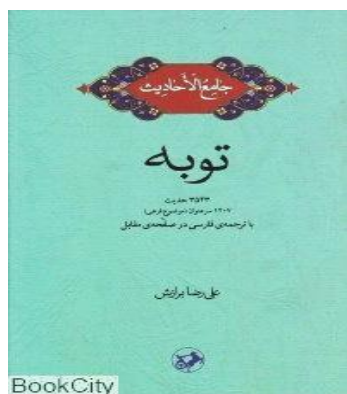
خریداری از نمایشگاه کتاب تهران

اردیبهشت ۱۳۹۶

تهیه کننده:

سهیلا کاظم نژاد مژده‌ی

(بخش مرجع کتابخانه دانشگاه قم)

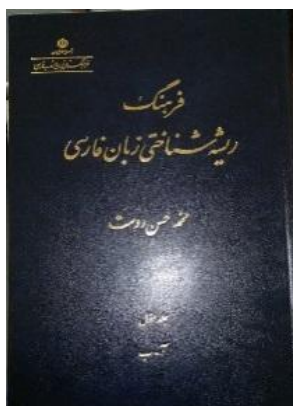
کتاب جامع الاحادیث

پدید آور: علی‌رضا برازش

ناشر: تهران: امیرکبیر

محتوای کتاب دقیقاً همان است که از نام کتاب بر می آید جامع الاحادیث یعنی مؤلف در پی آن بوده است همه ی روایات پیرامون یک موضوع را از میان احادیث نقل شده در کتب محدثین و مؤلفین شیعی استخراج و به نحوی که مشاهده میکنید تدوین و تا جزئی ترین لایه ها، تبویب و فصل بندی نموده، به تشنگان معارف اهل بیت عصمت(ع) ارائه کند. هدف از تألیف این مجموعه، شناساندن معارف ناب اسلامی با برداشت مستقیم از آیات و روایات است. مقایسه ی هر اثر با آثار مشابه هم عصر یا آثار گذشتگان ما را بر وجود یا فقدان نوآوری در اثر مورد نظر آگاه می کند. مخاطب این مجموعه کسی است که می خواهد و می تواند مستقیماً احادیث اهل بیت(ع) را مطالعه کند.

استخراج بیشترین حدیث پیرامون یک موضوع و تبویب جزئی، به نحوی است که حتی مطالعه فهرست تفصیلی هر جلد از این مجموعه، خواننده را تا حدود زیادی بیش از آنچه تاکنون درباره ی آن موضوع می دانست، با آن آشنا می کند. کنار هم قرار گرفتن احادیث قریب المعنی، در نزدیک کردن معانی احادیث به فهم خواننده، بی تأثیر نیست. به هرصورت این مجموعه جز حدیث نیست و از آنجا که مطالعه ی احادیث اخلاقی نسبت به احادیث کلامی، فقهی و حتی تاریخی، برای اقشار غیرمتخصص، سهل تر می باشد، در مرحله ی اول به موضوعات اخلاقی پرداختیم. مجموعه ی حاضر جز از منابع معتبر حدیث شیعی استفاده نکرده است، لذا اعتبار آن به اعتبار مآخذی است که در پایان کتاب در بخش فهرست مآخذ ذکر کرده ایم. هر قدر به کافی، من لایحضره الفقیه، تهذیب، استبصار، بحار الأنوار، وسائل الشیعه و مستدرک الوسائل و وافی اعتماد می کنید به این مجموعه اتکا کنید.

کتاب «فرهنگ ریشه‌شناختی زبان فارسی»

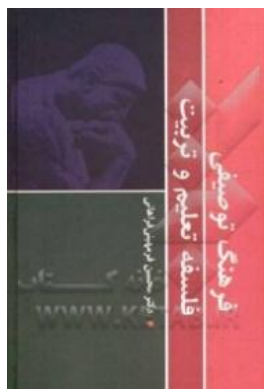
نخستین فرهنگی در این زمینه است که برای زبان فارسی و به زبان فارسی تألیف شده است. نوشتن این فرهنگ ۱۶ سال طول کشید. تنها فرهنگی که به زبان غیرفارسی برای ریشه‌شناسی واژگان فارسی نوشته شده به ۱۲۰ سال پیش بازمی‌گردد. این کتاب مربوط به یک دانشمند آلمانی به نام «هورلر» است که کتاب کوچکی درباره ریشه‌شناسی لغات فارسی نوشته است.

متن اصلی فرهنگ، حدود سه هزار صفحه است. حدود ۲۰۰ صفحه مقدمه دارد و ۵۵۰ صفحه، فهرست واژگان به کار رفته در متن فرهنگ را شامل می‌شود. این کتاب در پنج جلد تألیف شده که جلد پنجم آن به فهرست واژگانی که در متن فرهنگ به کار رفته اختصاص یافته است.

این کتاب که در مورد هر لغت فارسی، به پیشینه و تاریخش اشاره شده است. ابتدا به اصل هر لغت فارسی در فارسی میانه یا پهلوی و صورت کهن‌تر آن در ایران باستان و سپس به ریشه لغت اشاره شده. بعد از آن مترادف، صورت واژه فارسی باستان در زبان‌های سانسکریت، اوستایی، یونانی، لاتینی و غیره آمده. اگر آن واژه فارسی در گویش‌های مختلف ایرانی مترادفی داشته به مترادف‌های مثلاً کردی و بلوچی و غیره اشاره کرد البته شاید در برخی مدخل‌ها اطلاعات به لحاظ کمی متفاوت باشد.

جلد نخست این مجموعه در سال ۱۳۸۳ زیر همین نام به‌نظارت روانشاد دکتر سرکاراتی و با مقدمه‌ای از ایشان از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی انتشار یافته است؛ اما در مجموعه پنج جلدی کنونی ساختار جلد اول، شیوه کار و واژه‌ها، تغییر اساسی یافته و مقدمه‌ای در ۱۶۵ صفحه، شامل تحولات تاریخی واژه‌های فارسی (پیوست یکم در ۶۱ صفحه)، و سپس پیوست دوم و فهرست سوم شامل جدول تطبیقی واژه‌های زبان فرضی هندواروپایی و تحولات شایع آنها در زبان هندواروپایی مادر در قالب جدول‌هایی برای هر یک از زبان‌ها آمده است. سرواژه‌ها و آگاهی ذیل آنها نیز به‌نسبت جلد پیشین تغییر یافته است، به‌گونه‌ای که باید جلد نخست کنونی را تألیفی مستقل از جلد پیشین به‌شمار آورد.

مؤلف مجموعه، دکتر محمد حسن دوست، عضو هیأت علمی فرهنگستان زبان و ادب فارسی و دانش‌آموخته رشته فرهنگ و زبان‌های باستانی است و از تحولات تاریخی زبان فارسی و گویش‌های آن شناختی علمی دارد.

فرهنگ توصیفی فلسفه تعلیم و تربیت

تالیف محسن فرمehنی فراهانی

تهران: آبیژ

۱- در تدوین اثر حاضر از ۴۴۰ منبع داخلی و خارجی اعم از فرهنگ، کتاب‌های درسی، فصلنامه‌های مرتبط داخلی و خارجی استفاده شده است و تا آن‌جا که امکان داشته است برای هر واژه فقط یک معادل فارسی ارائه گردیده است. لیکن در مواردی که یک واژه انگلیسی، معانی گوناگونی داشته، به خاطر لحاظ جامعیت واژگان سعی شده است معانی مختلف آن واژه در حوزه تعلیم و تربیت با ذکر شماره ۱، ۲، ۳، مشخص گردد.

۲- از ویژگی‌های دیگر این کتاب، انگلیسی به فارسی و فارسی به انگلیسی بون آن است. بخش فارسی به انگلیسی به منظور تسهیل در دستیابی به اصطلاحات و واژه‌های پیش‌بینی شده است.

۳- در انتهای توضیح هر واژه هر جا لازم بوده است نگارنده برای فهم بهتر مطالب، کلماتی همچون «مقایسه کنید با»، «مترادف است با»، «رجوع کنید به»، آورده است که برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد آن واژه می‌توانید به آن مراجعه کنید.

۴- در تنظیم فهرست منابع، ترتیب الفبایی رعایت نشده است. نام منابع استفاده شده به منظور رعایت امانت، در انتهای توضیح هر واژه یا اصطلاح به صورت «عدد» آورده شده است، که در این صورت برای پی بردن به مشخصات کامل منبع باید به صفحات فهرست مراجعه کنید. مثلاً اگر در جلوی توضیح واژه ای عدد (۸۰) ذکر شده است. شما برای آگاهی از منبع مورد استفاده به شماره ۸۰ در فهرست رجوع خواهید کرد و در خواهید یافت که منبع ۸۰ مربوط به کتاب «باقری، خسرو (۱۳۸۶)، جایگاه فلسفه تعلیم و تربیت در میانه نظر و عمل؛ تأملی به واپسین چالش فلسفه‌های تحلیلی و قاره‌ای، فصلنامه نوآوری‌های آموزشی، شماره ۲۰، سال ششم» میباشد.

رجال تفسیری

مولف جوادی‌آملی؛ تحقیق و پژوهش ابوطالب علی‌نژاد؛ دستیاران پژوهش علی ریسمانچی، احمد معصومی، سید محمد میرصانع

قم: اسراء، -۱۳۹۳.

اثر حاضر که اختصاص به شرح حال «راویان روایات تفسیری» دارد، در نوع خودش یک اثر علمی جدید محسوب می‌شود، زیرا تاکنون اثر مستقلی در خصوص راویان تفسیری نوشته نشده است.

موضوع کتاب اختصاص به راویانی دارد که نام آنها در اسناد روایات تفسیر «کنز الدقائق و بحر الغرائب» که یکی از مهم‌ترین تفاسیر روایی است، واقع شده است. اسامی راویان بعد از استخراج از اسناد روایات تفسیر کنز الدقائق بر اساس حروف تهجی (الفبایی) تنظیم گردیده است و شامل چندین جلد خواهد شد.

جلد دوم این اثر، مختص راویانی است که نام آنها «احمد» و شامل (۱۲۰) راوی است. درباره هر یک از راویان به پنج محور پرداخته شده است:

الف: بیوگرافی اجمالی راویان با بهره‌گیری از گزارش رجالین و تحقیق در روایات راوی.

ب: تعیین طبقه و عصر راوی و مصاحبت وی با معصوم (علیه السلام).

ج: معرفی استادان و شاگردان راوی.

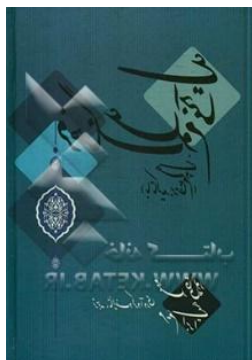
د: مشخص کردن مذهب و گرایش فکری راوی

ه: تبیین مکان و جایگاه حدیثی راوی با استفاده از قرائن و نقد و بررسی آنها.

در استفاده از کتب رجالی، تنها به رجال شیعه بسنده نشده است، بلکه از رجال اهل سنت و دیدگاه رجالین آنها نیز استفاده شده است. ذیل هر عنوان تمام منابع شیعه و سنی که نام راوی در آنها ذکر شده معرفی شده است.

در معرفی و شناخت بیشتر راوی، تنها به گزارش رجالین بسنده نشده است، بلکه روایات وی از جهت کمی و کیفی؛ و نیز استادان و شاگردان ایشان نیز مورد عنایت بوده است.

از این رو جلد دوم «رجال تفسیری» به معرفی تعداد ۱۹۵ راوی از راویان تفسیری که در اسناد روایات تفسیر قیم «کنز الدقائق و بحر الغرائب» واقع شده‌اند، پرداخته و حالات آنها را در حوزه گوناگون گزارش می‌کند.

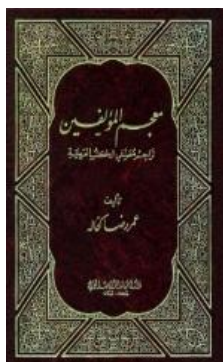

فرهنگ علوم اجتماعی (با تأکید بر مفاهیم دینی)

ترجمه، تألیف و گردآوری محمد قلی پور، مریم ابراهیمی؛ با همکاری ثمین نیازی

مشهد: شاملو

در کتاب حاضر، مؤلف بر آن است تا با توجه به اهمیت دین، به‌عنوان اصلی‌ترین نهاد اجتماعی حال حاضر ایران، با ویژگی دینی-اجتماعی بتواند پاسخگوی بخشی از نیاز در حال حاضر پژوهشگران باشد. ویژگی نخست این کتاب، غلبه سبک و سیاق ترجمه است که در سراسر این اثر آشکارا مشاهده می‌شود. ویژگی دوم آن، غلبه وجه دینی است که البته در قالب اجتماعی آن نمود پیدا کرده است. سوم این‌که هر جا در این کتاب نویسنده‌ای معرفی شده، بیش از همه با تأکید بر مضمون اندیشه دینی شخص اندیشمند بوده و جنبه صرفاً اجتماعی اندیشه با مطالعاتش کمتر موردنظر بوده است.

معجم المؤلفین: تراجم مصنفی الکتب العربیه

تألیف عمر رضا کحاله. - [ویرایش؟]

بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۹۵۷.

معجم المؤلفین تراجم مصنفی الکتب العربیه، تألیف عمر رضا کحاله، نویسنده و زندگی‌نامه‌نویس مشهور عرب، از جمله فرهنگ‌نامه‌هایی است که در آن شرح حال نویسندگان کتب عربی، از آغاز تا عصر حاضر ذکر شده است. این کتاب از تألیفات ارزشمندی است که مورد استناد قرار می‌گیرد. کتاب، در ۱۵ جلد به ترتیب حروف الفبا تنظیم شده است.

شیوه ارائه مطالب بدین گونه است که ابتدا نام مشهور مصنف و در پرانتز سال یا قرن ولادت و وفات و یا سالی که زنده بوده است، به هجری قمری و میلادی ذکر شده است. در ذیل نام مصنف هر آنچه را نویسنده از منابع به دست آورده، ذکر کرده است که از آن جمله است: نام کامل مصنف، محل تولد و وفات، حرفه، مذهب، علومی که در آن تبحر داشته، ذکر مهم‌ترین کتب او و در صورت تعدد آثار، اشاره به پنج اثر و در انتها منابعی که محقق می‌تواند به آنها مراجعه کند به همراه جلد و صفحه آمده است.

از صفحه ۳۵۵ جلد ۱۳ تا انتهای این جلد از کتاب، بخش مستدرک قرار دارد. در این بخش مصنفینی که در متن کتاب ذکر نشده‌اند، به ترتیب حروف الفبا ارائه شده‌اند.

جلد چهاردهم و پانزدهم کتاب در واقع فهرست نسب و القاب و کنیه‌های ذکر شده در «معجم المؤلفین» است که به ترتیب حروف الفبا با ذکر جلد و صفحه آمده است. اگر یک نسب یا لقب و کنیه در بین چند نفر مشترک است، راه تشخیصی قرار داده شده که به وسیله آن بتوان آنها را از هم بازشناخت؛ به‌عنوان نمونه:

الأسدی (المکی) احمد بن محمد ۲:۸۱، الأسدی (الحلی) احمد بن محمد ۲:۱۴۴، الأسدی (ابوجعفر) احمد بن نصر ۲:۱۹۴.

اگر مصنفی با انساب و القاب و کنیه‌های متعددی شناخته می‌شود در این معجم به هر سه می‌توان آن را جستجو نمود؛ به‌عنوان مثال محمد بن محمد غزالی را با سه لفظ «حجة الإسلام»، «ابوحامد» و «الغزالی» می‌توان جستجو نمود.

فرهنگ جامع و دوسویه‌ی واژگان ریاضی (همراه با تلفظ واژگان و تصاویر گویا) /
تالیف و ترجمه هدایت موتابی. - تبریز: فروزش، ۱۳۸۵.

«Mathematica» یک سیستم نرم‌افزاری کامپیوتری است که در زمینه‌های علوم از جمله ریاضیات به کار می‌رود. در تدوین این کتاب سعی شده جنبه‌های کاربردی این نرم‌افزار در زمینه‌های مختلف، به خصوص در رشته مهندسی مکانیک آورده شود. همچنین تعدادی نمونه‌های کاربردی با ترکیبات متنوع و مسائل تمرینی در متن و ضمیمه کتاب گنجانده شده است.

اطلس سیره نبوی / مولف شوقی ابوخلیل؛ به کوشش فاطمه وثوقی؛ ترجمه زینه فتحی؛ بازسازی نقشه‌ها اعظم ملکی - فهیمه رهبان. - مشهد: پاپلی، ۱۳۹۰

تا یک دهه قبل درباره قرآن کریم و زندگی پیامبر(ص) در برخی متون نقشه‌های جهت‌نویس مسیر علما تهیه شده ولی اطلس به معنای علمی آن تهیه نشده بود. کتاب حاضر یکی از مجموعه اطلس‌های تهیه شده توسط دکتر شوقی ابوخلیل می‌باشد که به سیره و زندگینامه پیامبر(ص) پرداخته است.

در این کتاب سعی شده است اماکنی که آن حضرت به آنجا تشریف داشته‌اند و همچنین جنگ‌ها، غزواتی را که ایشان شرکت نموده‌اند و همچنین سربیه‌های که به امر آن حضرت(ص) محقق گردیده، به تصویر کشیده شود. تا بدین ترتیب تصویری واضح‌تر از زندگی ایشان برای مشتاقان دانستن زندگانی پیامبر(ص) ارائه گردد. وقایع تاریخی در این کتاب، به ترتیب زمان رخدادها، از زمان اجداد پیامبر(ص) شروع و تا رحلت آن حضرت ادامه دارد که درباره اتفاقات و وقایع رخ داده شده توضیحات مختصری به خواننده داده می‌شود.

عنوان اصلی این کتاب به عنوان «اطلس السیره النبویه» توسط شوقی ابوخلیل و به کوشش فاطمه وثوقی با ترجمه زینه فتحی، بازسازی نقشه از اعظم ملکی و فهیمه رهبان بوده که توسط انتشارات پاپلی در ۳۲۰ صفحه بصورت مصور و رنگی به رشته تحریر درآمده است.

فرهنگ ثبتی / تألیف نادر اسکافی. - ویراست ۲. - تهران: نشر دادگستر، ۱۳۸۶.

کتاب حاوی لغات؛ اصطلاحات عموماً ثبتی می باشد. چاپ ششم کمی متفاوت از چاپ های قبلی است و یکسری اصطلاحات جدید مرتبط با اسناد و مسائل ثبتی به این کتاب اضافه شده؛ لغات و اصطلاحاتی که در اسناد قدیمه از آنها استفاده شده در نوشته‌ها بکار رفته که حتماً مورد توجه خوانندگان و علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت؛ اصطلاحات و لغات بی شماری در اطراف و اکناف و شهرها حتی روستاهای کشور چه در گویش‌های جمعی و چه در دست‌نوشته‌ها که به عنوان سند از آنها استفاده می‌شود مورد استمهال قرار می‌گیرد که احتمالاً با گذشت زمان بخشی از این‌ها یا از بین رفته یا به فراموشی سپرده شده که دیگر مورد استفاده قرار نمی‌گیرد و ما از آن بی‌اطلاعیم؛ حسن جمع‌آوری این مطالب در یک مجموعه یا کتاب که به این اصطلاحات اختصاص داشته باشد؛ کمک می‌کند که از خاطر ما زدوده نشوند و این مطالب که بخشی از فرهنگ ثبتی است که تاریخ چند هزار ساله دارد از دل خاک بیرون بیاید و دوباره در جان ما جوانه زند؛ حتماً همکاری اهل فن در این زمینه کمک شایانی می‌کند که بتوانیم اندک اندک این کتاب را کامل‌تر و پربارتر کنیم. اصطلاحات به شیوه الفبایی تنظیم شده‌اند و این اثر شامل ضامم و نمایه موضوعی است که در پایان آمده است.

فرهنگ-دانشنامه کارا (انگلیسی - فارسی) / زیر نظر بهاءالدین خرمشاهی. - تهران: معین: نگاه: شباهنگ، ۱۳۹۴.

فرهنگ - دانشنامه کارا (انگلیسی - فارسی) سنجیده با واژگان مصوب فرهنگستان در ۵ جلد به چاپ رسیده است. مؤلف و سرپرست این فرهنگ بهاءالدین خرمشاهی است که با همکاری دکتر سعید حسامی، خانم عاطفه قنبری و خانم تینا حمیدی، و ویراستاری علی مهران و مهران بذری و گروهی از پژوهشگران و نمونه خوانان و همکاران دیگر با تلاشی دوازده ساله به پایان رسیده است. برای نخستین بار در حوزه فرهنگ نگاری انگلیسی - فارسی، این فرهنگ، دانشنامه‌ای است و مواد دانشنامه‌ای آن، بر مبنای خلاصه بریتانیکا و دانشنامه‌های معتبر دیگر فراهم آمده و بیش از پانزده هزار مدخل دارد.

کارا مفصل‌ترین فرهنگ - دانشنامه در طول تاریخ دویست ساله فرهنگ‌نگاری انگلیسی - فارسی است که بالغ بر چهار هزار صفحه دو ستونی، با حروف نسبتاً ریز ویژه فرهنگ در ۵ جلد در قطع وزیری تدوین و منتشر شده است. اگرچه فرهنگ ۶ جلدی هم منتشر شده، ولی حجم حروفنگاری و فشردگی استاندارد کارا بیشتر است.

مدخل‌های اصلی انگلیسی کارا بیش از صد و پنجاه هزار و مدخل‌های فرعی یا زیر - مدخل‌های آن بیش از پنجاه هزار، و معادل‌های فارسی آن بیش از دویست و پنجاه هزار کلمه (بدون احتساب کلمات عادی) است. طراح و کتاب پرداز کارا، شادروان هرمز وحید، هنرمند نامدار این عرصه بوده است.

برای نخستین بار کل این فرهنگ با ده دفتر از واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی سنجیده شده و نهایتاً کارا در حدود ده هزار واژه مصوب فرهنگستان را در بر دارد که با حروف (ف) جلوی این گونه واژه‌ها متمایز شده است.

آوا نگاشت یا تلفظ نمای کارا، به رعایت احتیاط علمی، عیناً از فرهنگ‌های مبنا باز چاپ شده است. جلد پنجم کارا (در حدود هزار صفحه دو ستونی) تکمله و دربر دارنده واژگان تخصصی شصت رشته علمی، فنی، فناورانه، مهندسی‌ها، فلسفی، دینی، هنری و مفصل‌تر از همه اصطلاحات فرهنگ و معارف اسلامی است و واژگان هر رشته را متخصصان آن رشته انتخاب کرده‌اند.

کارا دارای شش پیوست است. از این قرار: یک فرهنگواره اسلام‌شناسان و ایران‌شناس جهان. دوم فرهنگواره برندگان جایزه نوبل از آغاز تا امروز (۱۹۰۱-۲۰۱۴م). سه فرهنگواره کل کشورهای جهان. چهار افعال بی‌قاعده و صورت‌های گوناگون do, be, hare پنج اعداد و خواندن و نوشتن آنها. و اوزان و مقادیر. شش) کلمات و تعبیرات خارجی رایج در زبان انگلیسی.

اصطلاحنامه ریاضیات / ملوک السادات حسینی بهشتی، سعیده وفایی،

مهر داد نورورزی اقبالی. - تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: چاپار، ۱۳۹۳.

اصطلاحنامه به منظور ارائه ساختار نظام مند یک حوزه از دانش بشری و در اصل ذخیره و بازیابی موثر و مرتبط اطلاعات آن حوزه، تهیه می شود. کاربرد اصطلاحنامه در محیط وب نشان دهنده توان و پتانسیل بالای این ابزار در سازماندهی و بازیابی اطلاعات است. وارد کردن اصطلاحنامه در محیط الکترونیکی از هزینه کلان بازنگری جلوگیری می کند. اصطلاحنامه با کلمه انگلیسی Thesaurus شناخته می شود و در فارسی هم گاه تزاروس نامیده می شود.

تدوین اصطلاحنامه جامع، مصوب کمیسیون اطلاع رسانی شورای پژوهش های علمی کشور، بر مبنای ساختار واژگانی و روابط مفهومی صورت گرفته و تاکنون طراحی و تدوین آن در حوزه های فیزیک، شیمی، زمین شناسی، زیست شناسی، مهندسی و کشاورزی توسط دکتر ملوک السادات بهشتی، عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات و مدیر طرح جامع اصطلاحنامه های علوم پایه شکل گرفته است.

به نقل از مهر کار بر روی اصطلاحنامه ریاضی نیز از سال ۱۳۸۶ آغاز و نتیجه عملکرد دوساله جمعی از متخصصین این حوزه است؛ اصطلاحنامه ریاضی دو زبانه بوده و مطابق با استاندارد ایزو "۵۹۶۴" برنامه ریزی شده و در ۸۳۵ صفحه و ۵۰۰ نسخه به چاپ رسیده است.

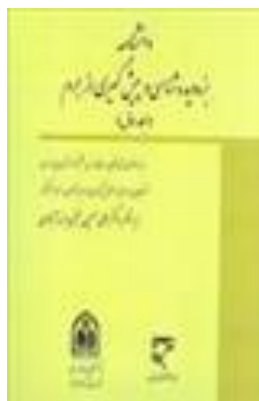
اطلس راههای ایران ۱۳۹۴ / تهیه و تدوین گیتاشناسی، واحد پژوهش و تالیف؛ زیر نظر سعید بختیاری. - تهران: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی، ۱۳۹۴

کتاب حاضر ویرایش یازدهم از سال ۱۳۸۰ تاکنون محسوب می‌شود. تجدید نظر کامل اطلاعات نقشه ای آن از اوایل سال ۱۳۹۳ آغاز شده و تغییرات مربوط به اطلاعات راهها و تغییرات تقسیمات کشوری تا بهمن ۱۳۹۳ در نقشه لحاظ شده است. برای آشنایی با نقاط دیدنی ایران فهرستی از اماکن دیدنی و جاذبه های گردشگری هر استان به تفکیک شهرستان، همرا با تصاویر متنوع آمده است. همچنین فهرست تمامی هتل‌های کشور، با ذکر نام، درجه، آدرس، شماره تلفن آورده شده است.

در این اطلس بیش از ۱۵۰۰۰ مکان جغرافیایی اعم از کوه، رود، دریاچه، جزیره، روستا، شهر و... ذکر گردیده است و فهرست الفبایی و راهنمای موقعیت آنها در دویخس انتهای کتاب آمده است. جدول مسافت شهرهای مهم و مبادی ورودی و خروجی کشور و نقشه خطوط هوایی آمده است.

دانشنامه بزه‌دیده‌شناسی و پیشگیری از جرم /

گردآورنده مرکز تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری ناجا. - تهران: نشر میزان، ۱۳۹۳.

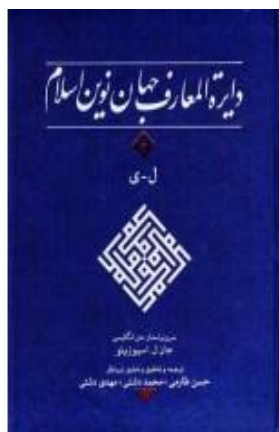

دست‌یابی به ادبیات غنی پیشگیری از جرم در کشور و تحرک بخشی به سازمان‌های دولتی و مردم‌نهاد برای ایفای وظایف پیشگیرانه خود و اولویت بخشی به برنامه‌های پیشگیری از جرم، با حضور حداکثری استادان و پژوهشگران سراسر کشور در تبیین مبانی نظری و شیوه‌های کاربردی پیشگیری از جرم و دست‌یابی به راه‌بردهای ملی پیشگیری از جرم از طریق ایجاد زیرساخت‌های آماری و اطلاعاتی معتبر و مستقل با تکیه بر روش‌های علمی و به‌ویژه از راه مطالعه‌ی جرم، مجرم و بزه‌دیده میسر است. بنابراین مرکز تحقیقات کاربردی این پلیس تصمیم گرفت تا با ترجمه‌ی دانشنامه بزه‌دیده‌شناسی و پیشگیری از جرم با مشارکت و همکاری حداکثری استادان حقوق کیفری و جرم‌شناسی کشور، ضمن مطالعه‌ی نمونه‌های بسیاری از پیمایش بزه و بزه‌دیدگی، به تدوین راه‌بردهای پیشگیری از جرم کمک‌شایانی بنماید. این اثر که شامل ۳۶۷ مدخل در-خصوص بزه‌دیده‌شناسی، پیشگیری از جرم و پیمایش جرم است توسط ۳۳۰ نفر از استادان برجسته دنیا تألیف و انتشار یافته است و در تلاش سه‌ساله مرکز تحقیقات کاربردی این پلیس در یک فرآیند کارشناسی شده و با همکاری بیش از ۵۳ نفر از استادان تراز اول سراسر کشور ترجمه، تألیف و آماده‌سازی شده است و پس از اخذ مجوزهای سازمانی در یک مجموعه دو دانشنامه بزه‌دیده‌شناسی و پیشگیری از جرم جلدی با قطع رحلی مشتمل بر ۱۶۸۰ صفحه با همکاری بنیاد حقوقی میزان به چاپ رسیده است. در ابتدای کتاب دارای فهرست مدخلها به ترتیب فارسی و لاتین است. این کتاب شامل ۳۶۷ مقاله در موضوعات مرتبط با پیشگیری از جرم می‌باشد. در پایان هر مقاله برای مطالعه بیشتر منابعی نیز معرفی شده‌اند. هر مدخل خود دارای مداخل فرعی است.

اطلس شیعه / نویسنده رسول جعفریان. - تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، ۱۳۹۱.

هدف از نگارش این کتاب، ارائه یک گزارش تاریخی - دایره‌المعارفی از سیر پیدایش تشیع با تأکید بر ارائه نقشه‌های تاریخی، در حوزه‌های مختلف جغرافیایی در جهان اسلام بود. این کتاب برای اولین بار در سال ۱۳۸۷ در قطع رحلی بزرگ در ۷۴۴ صفحه منتشر شد و در سال ۱۳۸۸ سه بار بازچاپ شد. این اثر دارای ۲۷۰ نقشه رنگی می‌باشد که در پایان نمایه نقشه نیز دارد. در این اثر نقشه زندگی و سالشمار حدود ۴۰ مرجع مهم و تاثیرگذار شیعه و توضیحات مبسوطی پیرامون هر یک ارائه شده است. همچنین مشخصات تمامی امامزاده‌های ایران همراه با نقشه‌های قدیمی و جدید شهرهای گوناگون مذهبی در این اثر گردآوری شده است. مهمترین مسئله در این راستا، این که تشیع را از نخستین روزهای پیدایش، دوران امامان (ع) و سپس پیشرفت آن را در بلاد مرکزی اسلام و مناطق پیرامون آن بررسی نمایند. در اینجا دو شاخص وجود دارد: نخست تمرکز روی مناطق جغرافیایی شیعه، دوم عنصر زمان. در فصل اول با عنوان: "آغاز تشیع" به تعریف شیعه و باورهای تشیع پرداخته شده است و در این راستا به مسئله غدیر به عنوان "غدیر ستون تشیع" اشاره شده و متن حدیث غدیر را آورده است و اصحاب پیامبر که راویان این حدیث بوده و روایت آنان در منابع اهل سنت آمده، را بر می‌شمرد. در مبحث مسجد غدیر، نقشه‌ای مبنی بر موقعیت جغرافیایی غدیر خم را نیز آورده و به مسئله منشا انشعابات درونی شیعه می‌پردازد. فصل دوم با عنوان "امامان شیعه" به مبحث نهج البلاغه منبع اندیشه کلامی، تاریخی و مذهبی شیعه می‌پردازد. در ادامه به قیام عاشورا و شهدای کربلا اشاره می‌کند. تاریخچه حرم حسینی و حرم کاظمین و حرم رضوی و حرم عسکریین (ع) را بررسی می‌کند و تقویم تاریخی شیعه و مراجع بزرگ شیعه (۳۲۹-۱۴۲۰) مباحث پایانی این فصل می‌باشد. "تشیع در شهرهای ایران" عنوان فصل سوم کتاب می‌باشد، که با موضوع انتقال شیعه از کوفه به قم آغاز می‌شود. شهرهای مورد نظر در این بخش عبارتند از: قم، کاشان، خراسان، نیشابور، سبزوار، جرجان، استرآباد، اهواز، اصفهان، کرج، قزوین، ری و ورامین. فصل چهارم «دولت‌های شیعه در ایران» که نخستین آنها دولت علویان طبرستان و پایان آن عصر امام خمینی(ره) است. در این میان، از دولت‌هایی چون آل‌بویه، اسماعیلیه، ایلخانیان، سربداران، مرعشیان، صفویان، قاجار تا انقلاب اسلامی سخن به میان آمده است. فصل پنجم، «تشیع در عراق» نام دارد که از شهرهای کوفه و واسط و بغداد سخن گفته شده و با گذر از مهم‌ترین رویدادهای تاریخی شیعه در این دیار، به زمان حال رسیده و از بغداد عصر جدید و دولت شیعی کنونی عراق نیز سخن گفته شده است. فصل ششم «تشیع در جزیره‌العرب» است که درباره شیعیان مدینه و همین‌طور منطقه شرقیه یعنی احساء و قطیف سخن گفته شده است. پس از آن از بحرین و دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس مانند قطر، امارات، کویت و عمان نیز سخن به میان آمده و بخش قابل‌توجهی نیز به یمن و زیدیه اختصاص داده شده است. فصل هفتم، «تشیع در شامات» است که از ورود تشیع به شام به ویژه حلب سخن گفته، سپس شهرهای سوریه از جمله دمشق و نیز علویان و در پایان شیعیان لبنان تا زمان حاضر تبیین شده است. فصل هشتم، «تشیع در آفریقا» نام دارد که بخش عمده آن به علویان و دولت فاطمی اختصاص دارد و پس از آن به رسوخ و نفوذ تشیع در کشورهای آفریقایی که عمدتاً در ۱۰۰ سال اخیر به ویژه پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران بوده، بحث شده است. فصل نهم، «تشیع در شبه قاره و افغانستان» که ضمن آن به تفصیل از دولت‌های شیعی در حیدرآباد و مناطق دیگر هند و نیز نواب‌شیعی حاکم بر برخی از نواحی و همین‌طور شیعیان کشمیر و سپس پاکستان بحث شده است. برای هر بحث و متن تاریخی، چندین نقشه تاریخی ارائه شده است. در پایان این بخش، نفوذ تشیع در کشورهای مالزی، اندونزی و تایلند نیز مورد توجه قرار گرفته است. فصل دهم، «تشیع در قفقاز و ترکیه» که در آن از شیعیان آذربایجان و همین‌طور استانبول و دیگر شهرهای ترکیه سخن گفته و بحثی نیز درباره علویان صورت گرفته است. فصل یازدهم، «تشیع در اروپا» که بیشتر مربوط به قرن اخیر است. در این فصل از شیعیان بریتانیا، آلمان، و همین‌طور ایتالیا و بلژیک به اجمال بحث شده است. فصل دوازدهم «تشیع در آمریکا» و کانادا است که از برخی از مؤسسات و تشکلهای شیعی به اجمال سخن به میان آمده است.

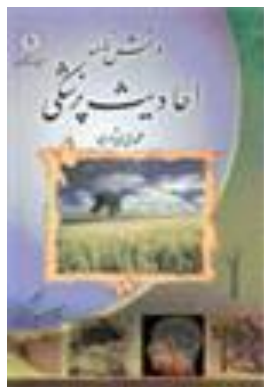
دایرةالمعارف جهان نوین اسلام/ سر ویراستار متن انگلیسی جانل. اسپوزیتو؛ ترجمه و تحقیق و تعلیق زیر نظر حسن طارمی، محمد دشتی، مهدی دشتی. - تهران: نشر کتاب مرجع: کنگره، -۱۳۸۸.

رویدادها و حوادث معاصر، نیاز به مرجعی عمده برای دستیابی سریع به پژوهش‌های جاری را در خصوص تاثیر و حضور اسلام در سطح جهانی، محسوس‌تر کرده است. دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، نشر آکسفورد، برای پاسخ به این ضرورت طراحی و تدوین شده است. خلاء ناشی از چنین اثری، بویژه در پی انقلاب اسلامی ایران در سالهای ۱۹۷۸-۱۹۷۹ (۱۳۵۷) احساس شد، انقلابی که نقش اسلام را در سیاست و جامعه به طور چشمگیری نمایان ساخت. دایرةالمعارف جهان نوین اسلام نشر آکسفورد، مکمل و متمم دایرةالمعارف اسلام است. این اثر تمرکز اصلی خود را بر شیوه‌هایی قرار داده است که مسلمانان در دنیای امروز از طریق امور سیاسی و اجتماعی و نیز ادبیات و متون رسمی افکار خود را بیان داشته‌اند. این دایرةالمعارف بیشتر بر علوم اجتماعی، دین، تاریخ و ادبیات تاکید دارد. این کتاب رویکردی عمدتاً تطبیقی دارد و به تقسیم‌بندی‌های جغرافیایی توجه کمتری داشته و در برگیرنده سطوح گسترده‌ای از تفاسیر، تحلیلها، رخدادهای جنبشهای معاصر است. حوزه این اثر سراسر جهان اسلام است. برای اطمینان از پوشش فراگیر همه جنبه‌های حیات دینی و اجتماعی مسلمانان، ۷۵۰ مقاله این دایرةالمعارف را به پنج گروه اصلی تقسیم کرده است: اندیشه و سلوک اسلامی، اسلام و سیاست جوامع و اجتماعات مسلمانان، اسلام و جامعه و مطالعات اسلامی. از بیش از چهارصد و پنجاه نویسنده و پژوهشگر در جامعه بین‌المللی محققان دعوت به همکاری شده که بیانگر وسعت و عمق پژوهشهای معاصر در مطالعات اسلامی است. مدخلها در این دایرةالمعارف با نظم الفبایی، دقیقاً حرف به حرف تنظیم شده است. برای راهنمایی خوانندگان از یک مقاله به مباحثات مربوط به آن در جای دیگر، از شیوه‌ارجاعات متقابل در درون مقالات به طور وسیعی استفاده شده است. در سال ۱۳۷۴ نسخه‌هایی از دایرةالمعارف چهار جلدی نشر دانشگاهی آکسفورد با موضوع جهان اسلام در دوره جدید تحت عنوان *The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World* و با سرویراستاری جان اسپوزیتو به ایران رسید که به همت مرکز نشر دانشگاهی پخش شد چند ویژگی این دایرةالمعارف که نظر بسیاری از اهل علم را جلب کرد بدین‌قرار است: ۱- دایرةالمعارف بر اساس استانداردهای علمی و مقبول در حوزه دایرةالمعارف نویسی تدوین شده است. ۲- این اثر در اندازه‌ای نه چندان مفصل و تخصصی و نه بسیار مختصر و همگانی، مجموعاً در نزدیک به ۳۰۰۰ صفحه فراهم آمده است. ۳- برخلاف دایرةالمعارف اسلام و آثاری دیگر از این دست (مثلاً دایرةالمعارف دین، ایرانیکا، دایرةالمعارف فارسی)، دایرةالمعارف آکسفورد یکجا منتشر شده و حالت انتظار نداشته است. ۴- طراحان این دایرةالمعارف به مطالعه و معرفی جهان امروز اسلام نظر داشته‌اند. در تدوین این دایرةالمعارف ۷۵۰ مقاله‌ای، مجموعاً ۴۵۰ مولف از اسلام‌شناسان و محققان مسلمان مشارکت داشته‌اند. لازم به ذکر است تاکنون جلد اول و دوم این کتاب در مجموعه‌های سازمان قرار گرفته است.

دایره‌المعارف قرآن کریم / تهیه و تدوین مرکز فرهنگ و معارف قرآن. - قم: بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۲

قرآن کریم این پیام جاودانه خوانندی که مظهر جمال و جلال ربوبی و گنجینه اسرار الهی است، کتاب هدایت است و پیک بشارت؛ غور و تفحص در اقیانوس بیکران آن مایه غنای روح است و جویندگان معارف الهی را سرمایه حیات. این جبل‌المتین و این کتاب مبین از بدو نزول تا کنون جان و اندیشه خردمندان را به شیفتگی و حیرت واداشته و محور اصلی اندیشه ورزی و اهتمام متفکران جهان قرارداشته و آنان را به نگارش‌های بدیع و نگرشهایی بی‌بدیل پیرامون آن واداشته است. دایره‌المعارف قرآنی فوق که توسط پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تدوین شده است، در دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم و در اولین دوره انتخاب و معرفی کتاب برتر قرآنی سال (۱۳۸۳) حائز رتبه دوم گشته و از سوی رئیس وقت مجلس شورای اسلامی ایران مورد تقدیر قرار گرفته بود. لازم به ذکر است که فهرست اسامی همکاران علمی مرتبط با تالیف این کتاب به بیش از هفتاد تن می‌رسد؛ همچنین مدخل‌های این مجلد (هفتم) که شامل مداخل اصلی و ارجاعی می‌باشد با کلمه تابستان آغاز شده و به کلمه تفاخر ختم می‌گردد.

دانش نامه احادیث پزشکی / محمد محمدی ری شهری؛

با همکاری مرتضی خوش نصیب... [و دیگران]؛ ترجمه حسین صابری. - قم: دار الحدیث، ۱۳۸۶.

در حوزه علوم بشری، پزشکی سرآمد همه دانش هاست؛ چرا که فلسفه سایر علوم، بهره‌وری انسان از مواهب زندگیست و این هدف، جز در پرتو سلامت جسم و جان میسر نیست؛ از این رو امام باقر (ع) می‌فرماید: بدان که نه هیچ دانشی مانند جستن سلامت است و نه هیچ سلامتی همچون سلامت دل. این سخن به روشنی نشان می‌دهد که از نگاه اسلام، طب روان، ارجمندتر از طب تن و طب تن ارزشمندتر از سایر علوم است، فلسفه احکام و قوانین اسلامی نیز تکامل مادی و معنوی جامعه انسانی است و یکی از اهداف اصلی و مهم آن، ترویج طب پیشگیرانه، از طریق پیشگیری از بیماری‌ها و تأمین سلامت بشر است به همین دلیل امامان معصوم (ع) و پیامبر گرامی اسلام (ص) نیز احادیث و دستورات فراوانی در زمینه بهداشت و پزشکی ارائه فرموده‌اند که مسلمین با به کار بستن آنها تنها بر بسیاری از مشکلات و بیماری‌های خود چیره می‌شوند، بلکه همواره از مریضی آنها نیز پیشگیری خواهد شد. آنچه این کتاب دو جلدی و دو زبانه (عربی-فارسی) را حائز اهمیت نموده این است که گروهی کارشناس و خبره اقدام به موضوع بندی و تقسیمات الفبایی در این دانش نامه نموده‌اند، که این روش، موجب صرفه جویی در وقت خوانندگان و محققان موضوع احادیث پزشکی گشته است. کتاب در پایان برای هر یک از فصل‌های خود دارای فهرست تفصیلی می‌باشد.